

SJUKHUSFYSIKERN

Organ för Svenska Sjukhusfysikerförbundet

Nr 3 2026

*Rekordstort antal
reseberättelser!*

*Övergångsregler för
sjukhusfysiker som
deltar i
ST-programmet*

*Referat från
ESTRO*

SVENSKA
SJUKHUSFYSIKER
FÖRBUNDET

ÖÅLL H E N N

03 Ledaren

04 Nya specialister

12 Ny på jobbet

19 Post-ESTRO sammanfattar
årets möte

21 Referat från ESTRO

22 Övergångsregler för
sjukhusfysiker som deltar i ST-
programmet

DESSUTOM I SJUKHUSFYSIKERN #3 2026

Väldigt många reseberättelser!

STYRELSE

ORDFÖRANDE

Marie-Louise Aurumskjöld
Strålningsfysik
Skånes Universitetssjukhus, Lund
221 085 Lund
046-173135
marie-louise.aurumskjold@skane.se

KASSÖR

Erik Fura
Västmanlands sjukhus Västerås
Strålterapi
723 35 Västerås
072-1530704
erik.fura@regionvastmanland.se

SEKRETERARE

Malin Druid
Bild- och Funktionsmedicin/Sjukhusfysik
Falu lasarett
79182 Falun
023-492656
malin.druid@regiondalarna.se

LEDAMOT

Irma Cerić Andelius
Strålningsfysik
Skånes Universitetssjukhus
221 85 Lund
046-176366
irma.cericandelius@skane.se

LEDAMOT

Maria Holstensson
Karolinska Universitetssjukhuset
Huddinge
141 86 Stockholm
08-12387969
maria.k.holstensson@regionstockholm.se

LEDAMOT

Helena Lizana
CMTS/Strålningsfysik
Norrlands universitetssjukhus
901 85 Umeå
0727-197217
helena.lizana@regionvasterbotten.se

LEDAMOT

Fredrik Nordström
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Medicinsk Fysik och Teknik (MFT)
Terapeutisk strålningsfysik
413 45 Göteborg
031-3439849
fredrik.nordstrom@vgregion.se

SJUKHUSFYSIKERN

UTGES AV

Svenska Sjukhusfysikerförbundet (SSFF),
Professionsförening inom Naturvetarna

HEMSIDA

www.sjukhusfysiker.se

ANSVARIG UTGIVARE

Marie-Louise Aurumskjöld
ordforande@sjukhusfysiker.se

REDAKTÖR

Maria Holstensson
redaktor@sjukhusfysiker.se

GRAFISK FORMGIVARE

Maria Holstensson

E-TIDNING

Skapad med FlipHTML5
ISSN 0281-7659

PLANERAD UTGIVNING

Mars, juni, oktober, december

OMSLAGSBILDER

Fotograf Maria Holstensson (bakgrund)

BAKGRUNDSBILDER

Bakgrundsbilderna på samtliga sidor är skapade
med DALL·E.

Bidrag till nummer 4 2026 skickas senast 6:e
november till redaktor@sjukhusfysiker.se.

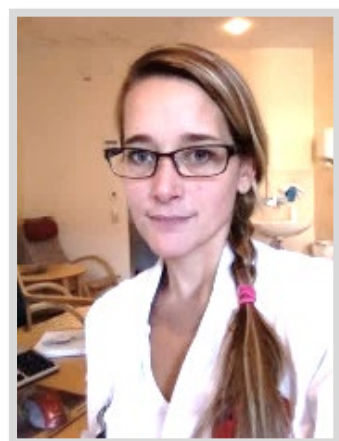
i har många arbetat flera veckor efter semesterperioden och med ny energi tar vi tag i höstens uppgifter.

Jag och Helena deltog på ECMP 2026, där vi fick ta del av intressanta diskussioner och föreläsningar. Kongressen gav också värdefulla möjligheter till erfarenhetsutbyte och till att knyta nya kontakter med kollegor från olika delar av Europa. Det är ett viktigt möte för SSFF att delta på då vi också har möjlighet att rösta på hur vi önskar EFOMP ska arbeta framåt med sitt uppdrag och sina arbetsgrupper. Vi är också stolta över de insatser som våra utsedda svenska representanter bidrar med och även det arbete vi utfört med vår specialistutbildning. Vi är inte så många länder som har en reglerad och formaliserad utbildning av MPE.

Samtidigt blickar vi nu framåt mot det nationella mötet i sjukhusfysik som i år äger rum i Billinge, Skövde och har temat "Att bygga broar – mellan människor, verksamheter och perspektiv". Den kommande sammankomsten blir något alldeles extra då vi också kommer att uppmärksamma 50-årsjubileet för Svenska Sjukhusfysikerförbundet. Ett halvt sekel har förbundet funnits och drivit professionen till vad vi är idag. Det är ett tillfälle att både blicka tillbaka på hur professionen har utvecklats och fundera över vilka frågor och utmaningar som väntar framöver, och naturligtvis fira!

Hoppas jag träffar många av er där och för er som inte har eller får möjlighet att delta kommer ni att kunna ta del av mötet genom bidrag och bilder i tidningen.

Väl mött!

NYA SPECIALISTER

Behnaz Chehrazi, Örebro

Pham Thanh Tra, Dalarna

Röntgenveckan

8-11 september 2026 i Göteborg

Jonas Nilsson Althén, Översjukhusfysiker, Universitetssjukhuset i Linköping

Tisdag 8 september hoppade jag och min kollega Tuva Öhman på bussen i Linköping för resa till Göteborg och Svenska Mässan för årets upplaga av Röntgenveckan. Ett spännande program låg framför oss under 4 intensiva dagar.

Jag inledde med invigningsceremonin där vi bl.a. fick lyssna på en MS-patients syn på vården och dess funktion, följt av årets Forsell-föreläsare röntgensjuksköterskan Helén Mildes historiska exposé där hon berättade om sin karriär från den första EMI-scannern fram till dagens fotonräknare.

Onsdagens program inleddes med en session om upphandling där vi fick en juridiskt inriktad genomgång följt av Henrik Sundströms föredrag om hur Jämtland lägger upp sina upphandlingar. Bl.a. tryckte han på vikten av få och viktiga börkrav för att det ska ge mer tyngd i utvärderingarna.

Onsdagen rullade vidare med en session om fotonräknare och dess för- och nackdelar. Vi fick bl.a. en intressant inblick i ett pågående "Återscapis"-projekt där man fått etiskt tillstånd att undersöka en liten grupp scapister med ytterligare en CT-undersökning med samma maskin som användes i den första Scapis-omgången för att kunna jämföra ny fotonräknarteknik med den gamla konventionella tekniken.

Därefter lyssnade jag på en dragning om AI-implementering hos Unilabs. De har kommit långt i sin AI-implementering och använder redan idag många olika AI-funktioner i sitt dagliga arbete. Alla tjänster utom en har man lyckats integrera i sitt befintliga PACS vilket underlättar arbetet mycket.

AI-genererat innehåll

Jonas Nilsson (AI-genererad)

Torsdagens program dominerades av "radiologins evolution" fördelat på två olika sessioner samt en session om dosövervakningssystem med vinkling från både myndighets- och användarhåll. Intressant!

Fredagsförmiddagen avrundade mötet med dels en presentation av ett par olika initiativ till nationellt och internationellt samarbete i form av NAG strålsäkerhet samt Aurorad som är ett europeiskt samarbete inom strålsäkerhet. Slutligen fick vi lära oss att SSM:s årliga insamling av patientstråldoser har en hel del förbättringspotential när Patrik

Sund bit för bit visade på vilka stora svagheter dagens system har. Mycket tacksamt för både myndighet och kliniker att lyssna på!

Sammanfattningsvis ett mycket trevligt möte med en bra blandning av innehåll att välja på och ett bra tillfälle att träffa kollegor från övriga landet under trevliga former.

Jag tar bla med mig att det är väldigt svårt att samla in patientdosdata på ett helt tillförlitligt sätt och att det finns stora osäkerheter i insamlad data pga att alla gör olika.

Bildspel, klicka för att bläddra. Figur 1: Liseberg och Korsvägen by night; Figur 2: Utställningsmingel; Figur 3: Forssell-föreläsning under invigningen.

International Workshop on Breast Imaging (IWBI)

28 Juni – 1 Juli 2026, Thessaloniki, Grekland

På följande sidor får vi ta del av **fyra** reseberättelser från International Workshop on Breast Imaging (IWBI), där deltagarna delar med sig av sina erfarenheter och ger en inblick i såväl det vetenskapliga programmet som möten och intryck från kongressen.

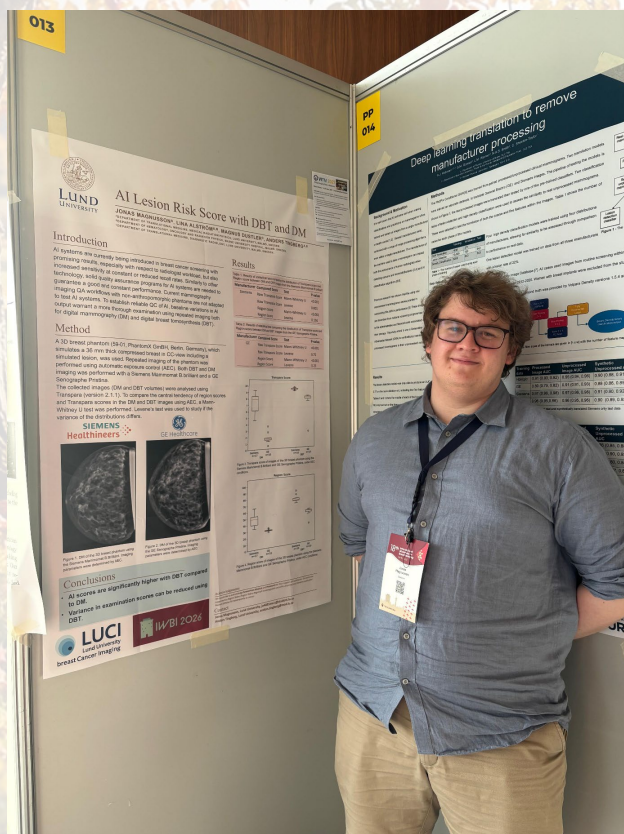
Jonas Magnusson, i samarbete med Medicinsk strålningsfysik Malmö

Under sommaren 2026 hade jag möjlighet att delta i IWBI (International Workshop on Breast Imaging) 2026 som hölls i Thessaloniki, Grekland. Workshoppen innehöll både muntliga presentationer och posterpresentationer från deltagare över hela världen.

Personligen fick jag möjligheten att presentera en poster med titeln "AI lesion Risk Score with DBT and DM", som byggde på mitt examensarbete som genomfördes under våren 2026. Det var första gången jag fick möjlighet att presentera mitt eget arbete i ett internationellt sammanhang utanför min utbildning, vilket gjorde erfarenheten särskilt värdefull.

Det viktigaste jag tog med mig från workshoppen var en bekräftelse på att det arbete jag har bedrivit under min utbildning har en tydlig plats i ett bredare

forskningssammanhang. Att få ta del av andras forskning och samtidigt presentera mitt eget arbete gav mig också en ökad förståelse för hur AI-baserad bildanalys kan spela en allt större roll inom bröstcancerdiagnostik i framtiden.

Jonas Magnusson, Fotograf: Anna Bjerkén

Emma Kristoffersson, i samarbete med Medicinsk Strålningsfysik Malmö

Detta år hölls den internationella konferensen IWBI i Thessaloniki som erbjöd ett brett och inspirerande program. Innehållet sträckte sig över hela kedjan inom bröstcancerdiagnostik, från förebyggande strategier och kliniska erfarenheter till nya metoder för bildgivning, retrospektiva studier samt ett stort fokus på hur AI kan integreras i framtiden.

Under den första postersessionen fick jag äran att presentera en del av mitt examensarbete med titeln An Objective Assessment of the Differences Between Synthetic and Digital Mammography Using

AI. Diskussionerna, både under sessionerna och i informella möten, var mycket givande.

Jag fick värdefulla perspektiv från radiologer, forskare och representanter från företaget vars AI-system jag använt, särskilt kring skillnader i screeningpopulationer, patientperspektivet i behandlingskedjan och hur olika AI-system skiljer sig åt.

Som första konferens var det långa och intensiva dagar med mycket innehåll att ta in, men jag lämnar Grekland med nya kontakter, stärkt kunskap och insikter som jag tar med mig in i min framtida karriär.

Lina Alström, Sjukhusfysiker vid enheten röntgen- och MR-fysik, Skånes universitetssjukhus Lund och Lunds universitet

I början av sommaren hölls den 18e upplagan av konferensen IWBI, som i år ägde rum i historiska Thessaloniki i Grekland. IWBI är en liten, gemytlig konferens som detta år samlade ca 150 deltagare från hela världen. Deltagarna representerade olika yrkesroller och erfarenhetsnivåer, men förenades av ett gemensamt intresse för den senaste utvecklingen inom bröstavbildning, där tekniska innovationer, AI och nya bildgivande metoder för tidig upptäckt av bröstcancer stod i fokus.

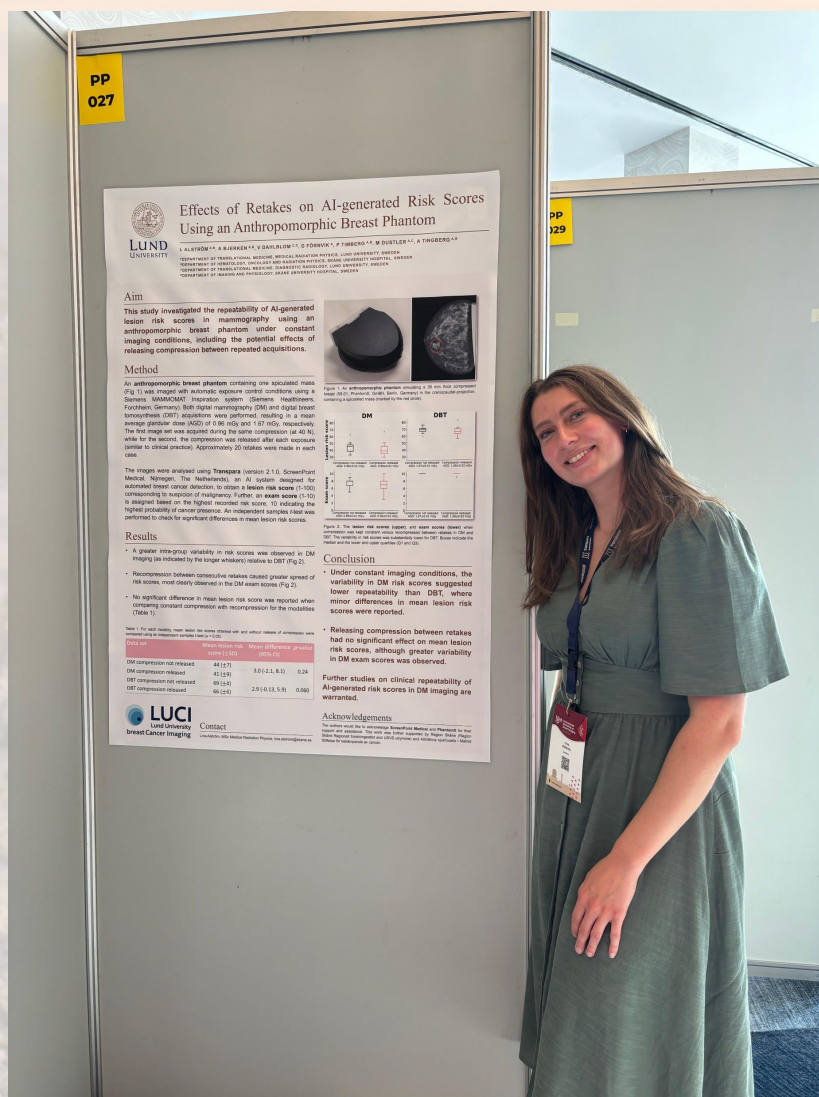
Dagarna bestod av intressanta muntliga presentationer, insiktsfulla paneldiskussioner, givande gästföreläsningar samt interaktiva postersessioner. Konferensen inleddes med en workshop om virtuella bilddiagnostiska studier, där kliniska provningar simuleras - från patient och bildtagning till bildgranskning. Metoden möjliggör exempelvis utvärdering av bilddiagnostiska system utan att patienter exponeras för joniserande strålning.

Särskilt intressant var hur virtuella studier kan användas av sjukhusfysiker för att övervaka röntgensystems prestanda och följa upp patientstråldoser.

Under slutet av andra dagen anordnades konferensens första postersession. Här presenterade jag mitt bidrag med titeln "Effects of Retakes on AI-generated Risk Scores Using an Anthropomorphic Breast Phantom", som baserades på delar av mitt examensarbete från våren 2025. Detta var den mest givande delen av konferensen, då

jag fick möjlighet att diskutera mitt arbete med forskare från olika universitet. Samtalen kretsade till stor del kring utmaningen att systematiskt validera kommersiella AI-system för bildgranskning - en viktig fråga att hantera inför en bredare implementering av AI inom bröstcancerscreening.

Jag lämnar soliga Grekland med nya kontakter, värdefulla insikter och ökad kunskap som jag tar med mig tillbaka till det fortsatta arbetet.

Fotograf: Anna Bjerken

Matilda Bilén, Avdelningen för strålningsfysik, Lunds Universitet

International Workshop on Breast Imaging (IWBI) är en sammankomst för att dela ny forskning och nya tekniker inom bröstbildbehandling. I år hölls konferensen i Thessaloniki, Grekland, och jag fick möjligheten att delta med mitt examensarbete. Jag fick lyssna på spännande forskning och höra perspektiv från sjukhusfysiker, läkare och industrirepresentanter.

En av höjdpunkterna var att få hålla en posterpresentation av mitt arbete och få

chansen att diskutera arbetet med forskare från olika länder och bakgrunder. Hela processen, från att sätta ihop postern till att stå på plats och presentera och diskutera mitt arbete, var mycket givande. Det blev tydligt hur viktigt det är att kunna kommunicera forskning på ett tydligt och lättillgängligt sätt.

IWBI var min första konferens, och det var både spännande och lärorikt att se hur en lyckad konferens kan gå till.

1st International PBPK Conference

Basel, Schweiz, 21–24 april

Albin Alvers, Avdelningen för medicinsk strålningsvetenskap, Institutionen för kliniska vetenskaper, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet

I min projektplan, som relativt nyantagen doktorand vid Sahlgrenska akademien, har jag fått projekt som involverar fysiologisk baserad farmakokinetikmodellering (PBPK-modellering) av terapeutiska radiofarmaka. Modelleringssmetoden har många appliceringsmöjligheter och används brett inom läkemedelsutveckling, där metoden bygger på att simulera läkemedels transport och fördelning i kroppar.

I slutet av april i Basel, Schweiz, hölls den första internationella PBPK-konferensen, som innehöll kurser, inbjudna föreläsare och vetenskapliga presentationer. Då jag är relativt ny på PBPK-modellering, var det passande att denna konferens hölls lagom till att jag börjar mina forskningsprojekt. I och med möjligheten att delta på konferensen

kunde jag skapa mig en bra övergripande bild över hur PBPK-modellering kan appliceras och utnyttjas i olika sammanhang. Jag knöt även värdefulla kontakter, både med forskande inom nuklearmedicin och med forskande som mer generellt använder PBPK-modellering.

Sammanfattningsvis var resan värdefull på flera vis och framför allt med tanke på mina nuvarande och framtida forskningsprojekt. Jag fick mycket inspiration och ser fram emot att applicera kunskap jag fått via konferensen. Slutligen vill jag rikta ett stort tack till Svensk Förening för Radiofysik för delfinansieringen av mitt deltagande.

Axel Engström

Nytt jobb

Jag kommer ifrån, och har min sjukhusfysikerexamen från bästkustens Göteborg. Efter studierna jobbade jag en tid som så kallad LAB-fysiker på Strålterapin vid Sahlgrenska universitetssjukhus, vilket jag även starkt kan rekommendera för studerande inom sjukhusfysik. Vidare arbetade jag ett drygt år som sjukhusfysiker inom röntgendiagnostik på Växjö sjukhus innan jag begav mig till mitt nuvarande arbete som Sjukhusfysiker inom radiologi på Danderyds sjukhus. När jag skriver detta är jag fyra veckor in i arbetet och har, förutom att lära mig hitta runt med karta och kompass, arbetat med persondosimetri, huddosberäkningar och lärt upp mig i kollegornas rutiner kring kostanskontroller av bland annat slätröntgen och c-bågar. Sjukhuset är av lite mindre karaktär vilket jag som relativt ny sjukhusfysiker ser som en god möjlighet att kunna arbeta inom många olika uppgiftsområden och på så sätt samla på mig en bredare erfarenhetsbas. Jag har fått trevliga, kloka och erfarna kollegor vilket känns mycket bra!

International Society for Magnetic Resonance in Medicine Annual Meeting, ISMRM

Maj 2026, Kapstaden, Sydafrika

*På följande sidor får vi ta del av **två** reseberättelser från ISMRM 2026 Annual Meeting & Exhibition, med nedslag i aktuell MR-forskning, nya tekniska lösningar och några av de intryck som deltagarna tog med sig hem från årets möte.*

Cornelia Säll

Jag är doktorand i Lund och arbetar med diffusions-MR. Under andra veckan i maj deltog jag i den internationella konferensen för MR-fysik (International Society for Magnetic Resonance in Medicine Annual Meeting, ISMRM), som det här året ägde rum i Kapstaden, Sydafrika. Konferensen inleddes med två dagar av mer utbildningsinriktade sessioner, särskilt riktade till dem som är nya inom sina områden. De resterande dagarna bestod av ett program med en blandning av presentationssessioner och postersessioner. Under en av dagarna fick jag också möjlighet att presentera mitt arbete i form av en poster. I projektet jobbar vi med en teknik för att mäta diffusion i vävnad utan påverkan från fritt vatten, och i det aktuella arbetet presenterades resultat då tekniken

applicerats i glioma- och epilepsipatienter. Det var väldigt givande att få diskutera projektet med andra forskare inom området för att få feedback och nya idéer.

Detta var första gången jag hade chansen att delta i den internationella MR-konferensen. Totalt deltog omkring 3500 personer i konferensen, vilket är mycket fler deltagare än det varit på andra konferenser jag tidigare deltagit i. Detta tyckte jag märktes tydligt, bland annat genom hur många parallella sessioner som pågick. Detta gjorde det enklare att hitta intressanta arbeten, och personer som arbetade med liknande saker som en själv, men det var mycket svårare att hinna gå på allt man var intresserad av!

Shan Cai, Doktorand vid Institutionen för hälsa, medicin och vård (HMV) samt Centrum för medicinsk bildvetenskap och visualisering (CMIV), Linköpings universitet

I år presenterade jag min forskning, "Voxel-Wise DCE-MRI for Fibrosis Assessment in Chronic Liver Disease: A Data-Driven Framework Validated Against Histology", under sessionen Quantitative Imaging: Applications på ISMRM 2026. Studien undersöker hur datadriven analys av lever-MR kan användas för att beskriva regionala kontrastuppladdningsmönster och deras samband med leverfibros.

Presentationen hölls i ett nytt format, en så kallad "flash presentation", som bestod av en kort muntlig presentation följt av en posterdiskussion. Jag tyckte mycket om detta upplägg eftersom det först gav en snabb överblick av studien och därefter möjlighet till mer fördjupade diskussioner vid postern.

Det var roligt att diskutera metodik och resultat med andra forskare.

Jag blev också glad över att mitt abstract tilldelades ett Magna Cum Laude Merit Award samt tredje pris från MR Contrast Agents Study Group.

Utöver min egen presentation deltog jag i sessioner och studiemöten om kvantitativ avbildning och leversjukdomar. En av de saker jag uppskattade mest var att träffa forskare som arbetar inom liknande områden och diskutera frågor som ofta är svåra att fånga i en vetenskaplig artikel. Det var också roligt att äntligen få träffa många av de forskare vars namn jag tidigare bara kände igen från vetenskapliga publikationer.

Shan Cai presenterar forskning under sessionen Quantitative Imaging: Applications på ISMRM 2026. Sessionens moderatorer: Dana Peters och Matteo Cencini. Fotograf: Sohaib Ayaz Qazi.

MRinRT 2026

17-19 juni 2026, Odense, Danmark

*På följande sidor får vi ta del av **tre** reseberättelser från Magnetic Resonance in Radiation Therapy (MRinRT), med personliga reflektioner kring aktuell forskning, teknisk utveckling och de frågor som präglade årets symposium.*

Julia Alm Ekwall, Sjukhusfysiker och doktorand, Skånes Universitetssjukhus och Lunds universitet

I år arrangerades MRinRT mötet i Odense, Danmark, där konferensanläggningen låg bara några minuters promenad från H.C. Andersens barndomshem. Det var första gången jag deltog på denna konferens, som samlade omkring 250 deltagare. Programmet var välfyllt och omfattade ett brett spektrum inom användandet av MR i strålbehandling, allt från kliniska studier till tekniska aspekter, rörelsehantering samt AI. Presentationerna bidrog till nya idéer och inspirerade intressanta diskussioner.

Jag ställde upp med en poster under konferensens Poster Viewing and Tapas Session med titeln "Exploring MR-Linac treatment plans as an alternative to C-arm VMAT: dosimetric comparison for ventricular tachycardia". Sessionen gav möjlighet till givande diskussioner i en avslappnad miljö, kombinationen av vetenskapliga samtal och god mat var ett uppskattat inslag enligt mig!

Konferensen avslutades med ett kortare program på fredagen, vilket passade extra bra för oss som skulle resa hem och fira

midssommar. Flera deltagare uppmärksammade att det var en speciell dag i Sverige, och det blev ett trevligt samtalsämne under de sista timmarna av konferensen.

Bild från vänster: Emilia Persson, Minoo Gandomi, Lars E. Olsson, Sofie Ceberg & Julia Alm Ekwall. Bild tagen av Sacha Af Wetterstedt

Ivan Rashid, Lunds universitet

Tack vare stöd från SFfR fick jag möjlighet att delta i en konferens där jag presenterade en poster och höll en kort pitch om mitt arbete med longitudinell MR av prostatacancerpatienter som genomgår strålbehandling. Konferensprogrammet var brett och belyste flera aspekter av MR inom strålbehandling, från tidsupplöst 4D-imaging till utvecklingen av imaging biomarkers för att utvärdera behandlingsrespons.

En särskilt inspirerande höjdpunkt var ett föredrag av Uulke van der Heide (NKI, Nederländerna) som presenterade det aktuella kliniska evidensläget för MRI inom strålbehandling. Föreläsningen gav en tydlig bild av hur olika metoder kan kopplas till kliniskt utfall och vilka möjligheter som finns framåt. Min handledare Lars E. Olsson höll också en väldigt fin presentation om imaging biomarkers. Bra jobbat!

Sammantaget var konferensen både inspirerande och motiverande. Att få ta del av aktuell forskning och möta andra inom fältet stärker engagemanget och bekräftar värdet av det arbete jag själv bedriver.

Efter att jag gjort mitt med postern så sprang jag hem en halv dag tidigare för att fira

midsommar. Man kan tycka att danskarna hade kunnat schemalägga konferensen lite bättre!

Minoo Gandomi, Lund, Strålbehandlingen

MRinRT är en konferens som är särskilt inriktad på det forskningsområde jag arbetar inom och är därför den viktigaste konferensen jag kan delta i. Nästan alla presentationer, oavsett om de handlar om MR-Linac, kvalitetskontroll eller biomarkörer, är direkt relevanta för olika delar av min forskning. Konferensen är internationell men samtidigt nischad, vilket ger mycket goda möjligheter att knyta värdefulla kontakter med ledande forskare inom området. Jag presenterade mitt arbete om diffusions-MR för uppskattning av hypoxi vid huvud- och halscancer under strålbehandling i Young Investigator-sessionen. En höjdpunkt var sessionen MRI for Biological Guidance in

Radiation Therapy, där resultat från flera longitudinella och multiinstitutionella studier presenterades. Min handledare, Lars E. Olsson, höll dessutom ett föredrag som introducerade och sammanfattade statusen av biomarkörer i strålbehandling mycket väl. Konferensen avslutades på midsommarafton, och därför valde många av oss att resa hem innan Closing remarks. Tyvärr missade jag då att jag tilldelades förstapris i Young Investigator Award, vilket annars var mycket trevligt. Som tur var kunde min handledare ta emot priset åt mig. Sammanfattningsvis var konferensen mycket givande, både vetenskapligt och genom de nya kontakter jag knöt.

Particle Therapy Cooperative Group 64th annual meeting (PTCOG 64)

Juni 2026, Deauville, Frankrike

Nils Olovsson, Skandionkliniken

På konferensen avhandlades den senaste internationella forskningen inom strålterapi med partiklar, främst joner som protoner, helium och kol men även neutroner genom så kallad boron neutron capture. Bland de kliniska studierna som presenterades väckte jämförelsen mellan en amerikansk och en brittisk studie som jämfört protoner med konventionella strålbehandlingar och kommit fram till olika slutsatser stor uppmärksamhet.

Övriga teman var synergistiska mekanismer mellan partikelbestrålning och immunterapi, bestrålning med hög dosrat för att uppnå så kallad FLASH effekt eller så kallad grid-terapi för att skona frisk vävnad. På teknikutvecklingsområdet sågs förbättringar i behandlingsplanering, användning av artificiell intelligens, behandlingar i upprätt läge, CBCT system för bildstyrda behandlingar och nya innovativa partikelacceleratorer.

Det sistnämnda syntes inte minst bland företagsutställarna på mässgolvet där flertalet partikelacceleratorer för strålbehandling visades. Flera av dem avsedda att vara billigare och kompaktare än dagens lösningar, de minsta tillräckligt små för att få plats i ett vanligt behandlingsrum på ett sjukhus.

Fotograf: Iris Olovsson

Post-ESTRO sammanfattar årets möte

Älvsjö, Stockholm

Kjell Bergfeldt, Svensk strålonkologisk förening

Antalet deltagare vid årets strålonkologiska höjdpunkt har aldrig varit så stort. Möteslokalerna i Älvsjö utanför Stockholm kändes fyllda till bristningsgränsen när 8891 deltagare samlades i mitten av maj.

Det innebar att antalet deltagare på kongressen ökat med 15 procent sedan förra året, ett kvitto på det ökande fokus vi ser kring strålbehandling inte bara i vårt land.

Deltagarna kom från 111 länder som under de fem dagar kongressen varade kunde ta del av 316 programpunkter som inkluderade presentationer av vetenskapliga studier, debatter och föreläsningar om utvecklingen inom alla delar av det multiprofessionella behandlingsområde som strålbehandlingen utgör.

Att täcka in allt från ett så här stort möte är inte möjligt. För er som inte var där och för de många svenska kollegor som var på plats och är intresserade av vad de missade följer på följande sidor den svenska Post ESTRO-

gruppens redovisning av viktiga punkter från det omfattande programmet. Redovisningen skedde även den 1 juni då det femte Post ESTRO-mötet i regi av SSOF, verksamhetschefsrådet och Cancerakademien i Umeå genomfördes. För första gången hölls mötet helt digitalt i form av ett webinarium. Den preliminära utvärderingen var positiv, så det är inte omöjligt att även framtida Post ESTRO-referat kommer att presenteras i denna form, förutom i skriftliga form i Cancerläkaren.

Nästa års ESTRO hålls i Milano. Det går bra att redan nu anmäla intresse för medverkan i Post ESTRO-gruppen. Alla med särskilt intresse för strålbehandling, läkare, sjukhusfysiker och strålsjuksköterskor är välkomna att anmäla intresse. Gör det genom att skriva till Cancerakademien, Monica.Sandstrom@umu.se

Den svenska Post ESTRO-gruppen samlad i "Swedish Corner" i möteslokalerna utanför Stockholm. Fr v: Kjell Bergfeldt, Lottie Dreifaldt, Frida Dohlmar, Anna Askliid, Hamsa Behnmaklouf, Erik Fura, Lars Beckman, Marcus Thomasson och Thomas Breslin. På bilden saknas Lovisa Berg och Albert Siegbahn.

Post ESTRO sändes digitalt från en studio i Stockholm. En imponerande teknisk miljö för att få allt att fungera för det dryga hundratalet åhörare runt om i landet.

Till vänster: Ulrika Rönningås md kollegor; till höger: Edvard Abel.

REFERAT FRÅN ESTRO

Referat från årets ESTRO, skrivna av den svenska Post ESTRO-gruppen, har redan publicerats i Tidningen Cancerläkaren. Nu delar vi dem också med Sjukhusfysikerns läsare. Klicka på rubrikerna nedan för att ta del av dem.

Erik Fura, Sjukhusfysiker, Västermanlands sjukhus, Västerås, **Lovisa Berg**, Sjukhusfysiker, Skånes Universitetssjukhus, Lund
[Adaptiv strålbehandling – nuläge och framtid](#)

Frida Dohlmär, Linköping
[Brachyterapi går mot bättre arbetsflöden](#)

Albert Siegbahn, Sjukhusfysiker, Södersjukhuset
[AI - Från teoretiska modeller till klinisk verklighet](#)

Petter Sundin (ST), Umeå och **Thomas Breslin**, Kalmar
[Huvud- halscancer: Protoner inte bättre vid tumör i orofarynx](#)

Hamza Benmakhlouf, sjukhusfysiker och ST-läkare, och **Anna Asklid**, biträdande överläkare, båda Karolinska Universitetssjukhuset Stockholm
[Strålbehandling av hjärntumörer hos vuxna och barn](#)

Petronella Lannerheim, onkologisjusköterska, Lund
[Patienter kan vara delaktiga i beslut om behandling](#)

Markus Thomasson, Umeå
[SBRT i fokus inom lungcancer](#)

Lars Beckman, Umeå
[Prostatacancer: Bara biverkningar med tillägg av kemo](#)

Övergångsregler för sjukhusfysiker som deltar i ST-programmet, nedan kallat det inofficiella ST-programmet

De sjukhusfysiker som är inskrivna i det inofficiella ST-programmet, som funnits i Svenska sjukhusfysikerförbundets och Svensk förening för radiofysiks regi sedan 2009, kommer att kontaktas av kursrådets sekreterare för avstämning om fortsatta utbildningsplaner. Det kommer att finnas möjlighet att fullfölja programmet en tid framåt. Villkoren för godkänd utbildning är desamma som tidigare, dvs arbete under handledning med årlig redovisning av poängen. ST-kursers relevans och poängtal bedöms fortsatt enligt de kriterier som gäller för det inofficiella programmet, inte utifrån de kriterier som finns för Socialstyrelsens specialistutnämning. Efter fullgjord utbildning enligt det inofficiella ST-programmet utfärdar Svenska sjukhusfysikerförbundet och Svensk förening för radiofysik ett intyg (intyget kallades före 1 april 2026 bevis om specialistkompetens). Detta kan användas vid ansökan om specialistutnämning hos Socialstyrelsen, som värderar ansökan och godkänner om villkor för övergångsregler är uppfyllda.

Sjukhusfysiker som inte har deltagit i det inofficiella ST-programmet men som bedöms uppfylla kriterierna för Socialstyrelsens specialistutnämning kommer att omfattas av en annan process. Hur denna process kommer att se ut i praktiken är ännu ej helt fastställd. En grupp utsedda studierektorer har bildat en nationell studierektorsfunktion som arbetar med att ta fram gemensamma mallar, instruktioner och rekommendationer för hanteringen av dessa specialistkompetensansökningar. Arbetet omfattar bland annat frågor kring intyg, handledare, bedömare och dokumentation. Dessa frågor kommer att behandlas vidare vid den nationella workshop som genomförs den 2–3 september, där många av de praktiska aspekterna kring specialistkompetensansökningar kommer att diskuteras. Förhoppningen är att den nationella studierektorsfunktionen efter mötet ska kunna presentera mer samordnade rekommendationer och riktlinjer.

Vi uppmanar alla som är inskrivna i det inofficiella programmet att tillsammans med sin handledare och chef värdera vilka övergångsregler som är bäst för individen, dvs att göra klart det inofficiella programmet och få ett intyg som kan användas vid ansökan hos Socialstyrelsen, eller att söka på meriter enligt den nya målbeskrivningen.

Borttappade bevis som utfärdas tidigare kan inte skickas igen men en bekräftelse på att beviset tidigare har utgetts kan göras, genom att kontakta kursradet@sjukhusfysiker.se

*Marie-Louise Aurumskjöld, ordförande i Svenska Sjukhusfysikerförbundet
Åsa Palm, ordförande i Svensk Förening för Radiofysik*

HAR DU NÅGOT DU VILL DELA MED DIG AV?

Kom ihåg att bidra till nästa nummer av Sjukhusfysikern innan den 6:e november till

redaktor@sjukhusfysiker.se

Redaktörens vampyrkrabba Äpple säger på återseende, med en dikt av Erik Axel Karlfeldt.

*Nu är den stolta vår utsprungen,
den vår de svaga kalla höst.
Nu blommar heden röd av ljungen
och vitt av liljor älvens bröst.*

NI HITTAR OSS OCKSÅ HÄR:

Hemsida:

<http://www.sjukhusfysiker.se>

Linkedin:

<https://www.linkedin.com>

Mejla styrelsen:

styrelsen@sjukhusfysiker.se